

College advies (oplegger) Energietransitie en Duurzaamheid

Advies:

De voorstellen die niet doorgaan naar de RES opnemen ter verder onderzoek in de Strategische Agenda, met uitzondering van perspectiefkaarten 32 t/m 35. Advies is deze niet op te nemen in de Strategische Agenda.

Ter behandeling ligt voor het raadsvoorstel Strategische Agenda Regio Amersfoort Dialooggroep deelthema Energietransitie en Duurzaamheid. De Colleges van B&W hebben afgesproken om een gezamenlijk advies uit te brengen over dit deelthema.

De hoofdvraag waarop de dialooggroep heeft gezocht naar antwoorden was hoe we in de regio komen tot een CO₂-reductie van 49% in 2030, aanvullend op wat al loopt. Het antwoord op de hoofdvraag is tevens de eindconclusie van de dialooggroep. De voorstellen vanuit de dialooggroep zijn samengevat in perspectiefkaarten. Deze zijn verdeeld over de volgende zeven thema's:

I. Mobiliteit (perspectiefkaart 1 t/m 6)

Reactie:

Veel voorstellen gaan uit van gedragsverandering (denk aan stimulering OV/Fiets). De effectiviteit van de voorgestelde maatregelen om de huidige vervuiling te bestrijden/verminderen hangt, naast de bereidwilligheid van mensen om te veranderen, ook nauw samen met de invloed die de overheid/markt heeft. Zo heeft een gemeente bijvoorbeeld geen zeggenschap over het Openbaar Vervoer, maar ligt dit bij de provincie. Een voorstel om meer Nederlandse producten te gebruiken om daarmee de CO₂ uitstoot van internationale handelstromen te beperken, heeft meer het karakter van een wens.

Er zal bij de concrete uitwerking van de voorstellen nagegaan moeten worden welke voorstellen aanknopingspunten hebben met lokaal lopende plannen en beleidsstukken (bijvoorbeeld verkeersbeleid) dan wel of dit regionale opgaven zijn.

II. Gebouwde omgeving (RES)

Reactie:

De perspectiefkaarten 7 t/m 13 worden als input aangedragen voor de Regionale Energie Strategie. Deze zijn daarom hier buiten beschouwing gelaten.

III. Financiële arrangementen (perspectiefkaart 14 t/m 16)

Reactie:

Het uitgangspunt van de dialooggroep om de energietransitie SAMEN betaalbaar te maken is helder en wordt onderschreven. Perspectiefkaart 16 geeft de kern van dit domein aan. Het gaat erom dat iedereen, ook lagere inkomensgroepen, uiteindelijk profiteren van de energietransitie. Om dit doel te kunnen bereiken is een (complex) samenspel noodzakelijk tussen overheden en marktpartijen. Complex omdat het daarbij gaat om gedragsbeïnvloeding bij alle groepen inwoners die de regio kent, al dan niet ondersteund/gefaciliteerd met publieke middelen.

IV. Opwekking energie (RES) (perspectiefkaart 17 t/m 23)

De perspectiefkaarten 17 t/m 23 worden als input aangedragen voor de Regionale Energie Strategie. Deze zijn daarom hier buiten beschouwing gelaten.

V. Duurzame werkgelegenheid en lokale economie (perspectiefkaart 24)

De uitwerking/haalbaarheid van dit voorstel dient te worden gezien in het kader van het thema inclusieve arbeidsmarkt.

VI. Draagvlak en voorlichting (perspectiefkaart 25 t/m 27)

In principe onderschrijven wij dat goed voorbeeld goed doet volgen. Zo mag van (lokale) overheden verwacht worden dat waar zij mogelijkheden zien om te verduurzamen (wagenpark/gemeentelijk vastgoed/infrastructuur openbare ruimte), zij een voorbeeldfunctie richting de bevolking vervullen. Kanttekening is wel de kosten die hiermee gemoeid zijn.

VII. Overig (perspectiefkaart 28 t/m 31)

Deze perspectiefkaarten bevatten, naast de wens om de dialoogstructuur met stakeholders op te zetten via de RES-structuur, een aantal andere concrete ideeën (meer bomen en heidevelden, Meatless Monday & Vegan Friday voor alle inwoners van de Regio, aanplanten van Notenbomen) die in de mate van haalbaarheid verschillen. Deze zijn wel sympathiek en aansprekend te noemen. De praktische haalbaarheid van deze voorstellen valt of staat met het maatschappelijke draagvlak.

VIII. Lobby-Agenda (perspectiefkaart 32 t/m 35)

Deze perspectiefkaarten bevatten een aantal onderwerpen voor de landelijke lobby agenda

- Gelijkstroom net
- Waterstof
- Kernenergie

Alle regiogemeenten hebben hier grote kanttekeningen bij geplaatst. Deze onderwerpen worden op voorhand niet wenselijk en bovendien niet haalbaar bevonden. Daarnaast richt de RES zich op 2030. Het wordt niet wenselijk geacht technieken die nog onvoldoende ontwikkeld zijn binnen deze termijn mee te nemen. Concluderend wordt geadviseerd de onderwerpen in deze categorie niet nu nader te onderzoeken.

Conclusies:

- Grofweg vallen de voorstellen in twee categorieën te plaatsen; een bronaanpak (dus schone alternatieven voor energie) en een bestrijding/vermindering van gevolgen van huidige vervuiling (vaak op basis van gedragsverandering van mensen). Een tweetal domeinen (Gebouwde omgeving/Opwekking Energie) vallen buiten de scope van de Strategische Agenda. Deze dienen als input voor de Regionale Energiestrategie (RES).
- Geen van de voorstellen is echt onmogelijk. Wel zijn er een aantal die lastig uitvoerbaar zijn op grotere schaal omdat ze, naast het samenspel tussen overheden en marktpartijen, ook vragen om een (vrijwillige) gedragsverandering van de inwoners van onze regio. (met name thema mobiliteit)
- Daarnaast zal de impact van sommige voorstellen soms beperkt zijn op het kunnen realiseren van het gestelde einddoel. (49% CO-2 reductie in 2030). Bij de vertaalslag van de perspectiefkaarten naar concrete uitwerkingsvoorstellen zal goed gekeken moeten worden naar balans tussen inzet en resultaat van voorgestelde maatregelen en initiatieven.
- De voorstellen lopen erg uiteen voor wat betreft uitwerking (SMART) en haalbaarheid. Er zijn veel interessante ideeën opgehaald, die vragen om een meer gedetailleerde uitwerking, voordat helder is of een voorstel ook echt haalbaar is. Bij veel perspectiefkaarten is vaak onduidelijk wie wat gaat doen en betalen.

